

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 16. 11. 2023
COM(2023) 699 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o delegovaní právomoci prijímať delegované akty udelenej Komisii podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS)

Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade

o delegovaní právomoci prijímať delegované akty udelené Komisii podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS)

1. ÚVOD

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240¹, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), bolo prijaté 12. septembra 2018.

Nariadením (EÚ) 2018/1240 sa zriaďuje systém ETIAS pre štátnych príslušníkov tretích krajín oslobodených od vízovej povinnosti. Systém ETIAS by mal pre týchto štátnych príslušníkov tretích krajín poskytovať cestovné povolenie po posúdení, či ich prítomnosť na území členských štátov nepredstavuje alebo nebude predstavovať bezpečnostné riziko, riziko z hľadiska nelegálneho prísťahovalectva alebo vysoké epidemiologické riziko. Systém ETIAS by mal vďaka uskutočňovaniu posúdenia návštevníkov pred príchodom na hraničné priechody na vonkajších hraniciach prispievať k vysokej úrovni bezpečnosti, predchádzaniu nelegálnemu prísťahovalectvu, ochrane verejného zdravia a zjednodušeniu hraničných kontrol.

Podľa článku 89 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1240 je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty. V článku 89 ods. 2 sa stanovuje, že právomoc prijímať delegované akty sa Komisii udeľuje na počiatočné obdobie piatich rokov od 9. októbra 2018, a stanovujú sa v ňom aj podmienky jej predĺženia. Počiatočné päťročné obdobie uplynulo 8. októbra 2023.

2. PRÁVNY ZÁKLAD

Podľa článku 89 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/1240 sa Komisii na počiatočné obdobie piatich rokov od 9. októbra 2018 udeľuje právomoc prijímať delegované akty a Komisia je povinná vypracovať správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Cieľom tejto správy je splniť túto požiadavku.

V článku 89 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/1240 sa zároveň stanovuje, že delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevzniesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. VYKONÁVANIE DELEGOVANIA PRÁVOMOCI

3.1 Konzultácie pred prijatím

V súlade s článkom 89 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2018/1240 Komisia počas prípravy delegovaných aktov potrebných na vykonávanie uvedeného nariadenia viedla v rámci skupiny odborníkov, ako aj formou písomných konzultácií konzultácie s odborníkmi vymenovanými členskými štátmi.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 z 12. septembra 2018, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/1624 a (EÚ) 2017/2226 (Ú. v. EÚ L 236, 19.9.2018, s. 1 – 71).

Všetky členské štáty boli vyzvané, aby nominovali odborníkov, ktorí sa zúčastnia na týchto konzultáciách, a na účasť v nich bol vyzvaný aj Európsky parlament.

Ako sa stanovuje v článku 89 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2018/1240 a v spoločnej dohode o delegovaných aktoch, dokumenty súvisiace s týmito konzultáciami boli zaslané súčasne Európskemu parlamentu aj Rade. Pripomienky predložené pri týchto konzultáciách boli zohľadnené pri príprave konečného znenia delegovaných aktov. Okrem toho Komisia pravidelne informovala členské štáty o pokroku v súvislosti s delegovanými aktmi.

3.2 Prijaté delegované akty

Počas obdobia, za ktoré sa podáva správa, Komisia vykonala svoje delegované právomoci prijatím nasledujúcich delegovaných aktov. V tabuľke sa uvádza, ktoré akty obsahujú špecifické opatrenia prijaté na základe príslušných splnomocnení stanovených v nariadení (EÚ) 2018/1240.

Delegovaný akt	Splnomocnenia
Delegované rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/969 z 22. februára 2019 o nástroji, prostredníctvom ktorého môžu žiadatelia vyjadriť alebo odvolať súhlas s dodatočným obdobím uchovávaní svojho súboru žiadosti	článok 54 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/1240
Delegované rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/970 z 22. februára 2019 o nástroji pre žiadateľov na overenie stavu ich žiadostí a na skontrolovanie doby platnosti a stavu ich cestovných povolení	článok 31 nariadenia (EÚ) 2018/1240
Delegované rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/971 z 26. februára 2019 o vymedzení požiadaviek týkajúcich sa služby zabezpečeného používateľského konta, prostredníctvom ktorej môžu žiadatelia poskytnúť akékoľvek požadované doplňujúce informácie alebo dokumenty	článok 6 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2018/1240
Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/946 z 12. marca 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 515/2014, pokiaľ ide o pridelenie finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Únie na pokrytie nákladov na vývoj systému ETIAS	článok 15 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 515/2014
Delegované rozhodnutie Komisie z 10. decembra 2020, ktorým sa dopĺňa nariadenie (EÚ) 2018/1240, pokiaľ ide o označovanie	článok 36 ods. 4 a článok 39 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/1240
Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/916 z 12. marca 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie (EÚ) 2018/1240, pokiaľ ide o vopred určený zoznam typu povolaní používaný vo formulári žiadosti	článok 17 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2018/1240
Delegované rozhodnutie Komisie z 23. novembra 2021 o podrobnejšom vymedzení bezpečnostného rizika, rizika z hľadiska nelegálneho prisťahovalectva a vysokého epidemiologického rizika	článok 33 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/1240
Delegované rozhodnutie Komisie (EÚ) 2022/1612 zo 16. februára 2022, ktorým sa vymedzuje obsah a formát vopred určeného zoznamu možností, ktorý sa má použiť na vyžiadanie si doplňujúcich informácií alebo dokumentov	článok 27 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2018/1240

Delegované rozhodnutie Komisie z 27. marca 2023, ktorým sa dopĺňa nariadenie (EÚ) 2018/1240, pokiaľ ide o spresnenie podmienok zhody medzi údajmi uvedenými v zázname, zápise alebo súbore iných informačných systémov EÚ, do ktorých sa nahliada, a v súbore žiadosti v systéme ETIAS	článok 11 ods. 9 nariadenia (EÚ) 2018/1240
Delegované rozhodnutie Komisie, ktorým sa vymedzuje obsah a formát otázok a stanovuje doplňujúci súbor vopred určených otázok	článok 17 ods. 5 a 6 nariadenia (EÚ) 2018/1240

3.3 Námietky voči delegovaným aktom

Podľa článku 89 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2018/1240 môžu Európsky parlament alebo Rada vzniesť voči delegovanému aktu námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia, ktorú možno predĺžiť o ďalšie dva mesiace. Ak Európsky parlament alebo Rada v tejto lehote vznesú voči delegovanému aktu námietku, akt nenadobudne účinnosť. Európsky parlament ani Rada nevzniesli námietku voči žiadnemu z uvedených delegovaných aktov.

3.4 Potreba rozšíriť právomoc prijímať delegované akty

Hoci takmer všetky delegované akty boli prijaté pred skončením počiatočného päťročného obdobia na výkon právomoci prijímať delegované akty, ďalšie štyri delegované akty neboli v rámci uvedeného počiatočného obdobia prijaté.

Delegované akty	Splnomocnenia
Delegované nariadenie Komisie o vykazovaní nákladov na prevádzku a údržbu Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) na účely zmeny výšky poplatku za cestovné povolenie a o finančnej podpore členským štátom na pokrytie výdavkov vzniknutých v súvislosti s prispôbením a automatizáciou hraničných kontrol s cieľom implementovať systém ETIAS	článok 18 ods. 4 a článok 85 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2018/1240
Delegované nariadenie Komisie o spôsoboch platby a postupu výberu poplatku za cestovné povolenie	článok 18 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2018/1240
Delegované akty Komisie, ktorými sa predĺži predpokladané prechodné obdobie a obdobie odkladu po uvedení systému ETIAS do prevádzky	článok 83 ods. 1 a 3 nariadenia (EÚ) 2018/1240
Delegované akty Komisie, ktorými sa zmení výška poplatku za cestovné povolenie v systéme ETIAS	článok 18 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2018/1240

Na prijatie dvoch delegovaných aktov sa ešte stále čaká. Ide o delegované nariadenie Komisie o vykazovaní nákladov na prevádzku a údržbu systému ETIAS na účely zmeny výšky poplatku za cestovné povolenie a o finančnej podpore členským štátom na pokrytie výdavkov vzniknutých v súvislosti s prispôbením a automatizáciou hraničných kontrol s cieľom implementovať systém ETIAS (ďalej len „delegované nariadenie Komisie o vykazovaní nákladov“) a o delegované nariadenie Komisie o spôsoboch platby a postupu výberu poplatku za cestovné povolenie.

Dôvodom oneskorenia pri prijímaní týchto aktov je, že sa prednostne riešila zmena určitých delegovaných aktov, ktoré už boli prijaté a ktoré bolo potrebné upraviť v nadväznosti na prijatie nariadenia (EÚ) 2021/1134 na účely reformy vízového informačného systému a nariadenia (EÚ) 2021/1152, pokiaľ ide o stanovenie podmienok prístupu do iných informačných systémov EÚ na účely systému ETIAS. Nariadením (EÚ) 2021/1134 sa zaviedli nové pravidlá používania systému ETIAS vízovými orgánmi a orgánmi príslušnými rozhodovať o žiadosti o dlhodobé vízum alebo o povolenie na pobyt, kým v nariadení (EÚ) 2021/1152 sa stanovujú pravidlá vykonávania interoperability medzi systémom ETIAS na jednej strane a inými informačnými systémami EÚ a údajmi Europolu na strane druhej, ako aj podmienky pre nahliadanie do údajov uchovávaných v iných informačných systémoch EÚ a do údajov Europolu prostredníctvom systému ETIAS na účely automatickej identifikácie pozitívnych lustrácií.

Okrem toho došlo k odloženiu prijatia delegovaného nariadenia Komisie o vykazovaní nákladov, a to z týchto dôvodov:

- a) nevyžadovalo si technickú implementáciu členskými štátmi alebo Agentúrou Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA) a
- b) jeho ustanovenia by bolo možné uplatňovať až po uvedení systému ETIAS do prevádzky.

Ďalším faktorom, ktorý znemožnil včas prijať všetky požadované delegované akty, boli oneskorenia pri sprevádzkovaní systému vstup/výstup (EES) v dôsledku viacerých technických problémov. Keďže systémy EES a ETIAS sú vzájomne závislé a systém ETIAS nemožno uviesť do prevádzky skôr ako systém EES, v dôsledku zmien v harmonograme spustenia prevádzky systému EES došlo k nevyhnutnému oneskoreniu implementácie systému ETIAS.

Komisia okrem žiada o predĺženie delegovania právomoci, pretože určité ďalšie delegované akty možno prijať až po začatí fungovania systému ETIAS. Ide o tieto akty:

- delegované akty Komisie, ktorými sa predĺži predpokladané prechodné obdobie a obdobie odkladu po uvedení systému ETIAS do prevádzky [články 83 ods. 1 a 3 nariadenia (EÚ) 2018/1240], a
- delegovaný akt, resp. akty Komisie, ktorými sa zmení výška poplatku za cestovné povolenie v systéme ETIAS.

Keďže systém ETIAS ešte nezačal fungovať, nie je možné zhromaždiť dostatok informácií, na základe ktorých možno stanoviť, či bude potrebné predĺžiť prechodné obdobie a obdobie odkladu nad rámec počiatočného šesťmesačného obdobia alebo či bude potrebné zmeniť poplatok za cestovné povolenie v systéme ETIAS.

Aj po prijatí všetkých delegovaných aktov, na ktorých prijatie sa čaká, bude splnomocnenie prijímať alebo meniť tieto akty naďalej potrebné na to, aby sa umožnila potrebná flexibilita pri implementácii a prevádzke systému ETIAS a aby sa tieto akty upravili vzhľadom na akýkoľvek relevantný vývoj.

4. ZÁVER

Komisia sa domnieva, že svoje delegované právomoci vykonala v rozsahu právomocí, ktoré jej boli udelené nariadením (EÚ) 2018/1240.

Vzhľadom na vysvetlenie uvedené v oddiele 3 sa Komisia domnieva, že je jednoznačne potrebné automaticky predĺžiť delegovanie právomoci stanovené v článku 89 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1240 na obdobie piatich rokov.

Komisia vyzýva Európsky parlament a Radu, aby túto správu vzali na vedomie.